

**LIJST VAN DE PRENTKAARTEN
VAN MESEN**

I

**GEZICHTEN VAN
VOOR DE EERSTE WERELDOORLOG
(1898-1914)**

Johan BEUN
Ieper 2004

VOORWOORD

Met deze publicatie zijn we al aan onze 5de herwerkte uitgave toe. De lijst kwam tot stand dank zij de gewaardeerde medewerking van Hugo Constandt, Michel Titeca, Michel Rousseau, Maximiliaan Denys en Edwin Loosvelt uit Mesen, Cyrille Duvosquel uit Neerwaasten en het Geschiedkundig Museum van Mesen. Het is aan de hand van hun collecties dat de lijst opgesteld werd.

In het totaal komen we aan 226 prentkaarten en 155 verschillende gezichten. De prentkaarten van SD die meerdere malen in diverse talen heruitgegeven werden, telden we maar eenmaal. We denken dat de lijst praktisch volledig is, maar sluiten daarom niet uit dat hier of daar nog een prentbriefkaart opduikt die nog niet gecatalogeerd werd. We zouden dan ook heel blij zijn mocht u ons op de hoogte brengen van een nieuwe ontdekking.

Achteraan de lijst geven we een beschrijving van de gezichten. Daarbij vermelden we ook waar dat gezicht eventueel al gepubliceerd werd.

Het ligt in onze bedoeling de zichtkaarten van Mesen, van voor haar vernieling in de Eerste Wereldoorlog, voor het nageslacht te bewaren. Het zijn nog de enige getuigen van het oude Mesen.

Johan Beun
november 2004.

J. DE MEESTER, ROULERS

Voorzijde: - Kleine foto van 4-5 cm x 6-8 cm op prentkaart van normaal formaat
- Opschrift in zwarte hoofdletters buiten de foto:
IMPR. J. DE MEESTER, ROULERS, PHOTO J. DE BACKER

Keerzijde: - CARTE POSTALE (44x3) PRENTKAART (27x4)
(Côté réservé à l'adresse.- *Zijde voor het adres alleen*
zonder sluihaken.

Datum van uitgifte: Vermoedelijk 1898 (de kerk stond in steigers met carnaval 1898)
Oudst bekende afstempeling: 9 nov. 1899

Opschrift:

MESSINES. -GRAND'PLACE. -HOTEL-DE-VILLE .
MESSINES. -GRAND'PLACE
MESSINES. -EGLISE
MESSINES. -EGLISE -INTERIEUR

Gezicht:

MAR 02
MAR 10
KKE 05
KKI 04

GAL 06
GKA 04
GKG 04
GBL 05

ANTONY PERMEKE , YPRES

Voorzijde: - Zwart-wit foto omrand met witte afgelijnde boord.
 - Opschrift in zwarte sierletters.
 - "Edit., Antony Permeke, Ypres"

Keerzijde : -CARTE POSTALE (47x,3) -PRENTKAART (22x2 ,5)
 (Côté réservé a l'adresse. - *Zijde voor het adres alleen.*)

Jaar van uitgifte: 1904. Oudste afstempeling: 1 aug. 1904

Opschrift

MESSINE. - Inauguration du Monument Deleu (26 Juin 1904)
 MESSINE. - Inauguration du Monument Deleu (26 Juin 1904)

Gezicht

VAR 01
 VAR 02

I. A.

Voorzijde: - Bruinachtige zwart-wit foto met onderaan grillig afgelijnde boord
 - Opschrift in zwarte letters. Naam van de gemeente in vette cursieve hoofdletters

Keerzijde: - CARTE POSTALE: (48x3,5) -POSTKAA.RT (18x2)
 (Côté réservé a l'adresse. - *Zijde voor het adres alleen.*)
 - Op de linkerrand: "I. A ."

Jaar van uitgifte: 1904. Naar de begroeing van het perk te beoordelen, is de foto vermoedelijk van augustus 1904. Oudste afstempeling: 4 okt. 1904

Opschrift

MESSINES. - Monument Deleu.

Gezicht

MAR 18

FL. BARTIER, IEPER**Voorzijde:** - Zwart-wit foto

- Opschrift in rode letters op niet afgelijnde witte boord onderaan.
- "Editeur Fl. Bartier, Ypres" in zelfde witte boord in kleine rode letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (40x3) -PRENTKAART (24x2,5)
(Côté réservé à l'adresse. - *Zijde voor het adres alleen.*)

- Naast de linkerrand:

Nom et adresse	}	
de l'expéditeur.	}	M
Naam en adres	}	*
van den afzender.	}	

*Indication facultative. - Onverplichte opgave.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1905. In elk geval van na de oprichting van het monument Deleu op 26 juni 1904. Oudste afstempeling: 30 juni 1905.**Opschrift****Gezicht**

MESSINES. - Hôtel-de-ville.	MAR 23
MESSINES. - Monument Deleu.	MAR 19
MESSINES. - Monument Deleu et Arrêt du tram.	MAR 24
MESSINES. - Coin de la Grand'P'lace et rue des Remouleurs.	MAR 08
MESSINES. - Rue Courte et Belle et Ancien cimetière.	KMS 03
MESSINES. - Rue de l'Eglise.	KKS 02
MESSINES. - Vu du Nord-Est.	LAN 06
MESSINES (Ouest) .- Moulin Philippe et vue sur le mont Kimmel.	MOL 02
MESSINES (Est),.- Cultures maraîchères et maison Descamps.	LAN 04
MESSINES (Nord-Est). - Moulin Goethals.	MOL 04

Opm.

Florimond Bartier had al eerder prentkaarten van Kimmel uitgegeven. In "Heuvelland, graag gezien", bij nr. 31 staat een kaart van Kimmel die op 13 september 1903 verstuurd werd. Hij stopte zijn zaak in 1912 (zie *Le Progrès* van zaterdag 28 april 1912)

Albert DENYS - DEMAREY, MESSINES**REEKS A**

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder boord, of met niet afgelijnde witte boord onderaan.

- Opschrift in zwarte normale letters
- "A. Denys - Demarey, Messines. - (nr.)."

Keerzijde: - PRENTKAART (46x3,5) - CARTE POSTALE (32x2,5)

De briefwisseling langs de voorzijde is door alle Landen niet aanvaard. - La correspondance au recto n'est pas acceptée par tous les Pays.

- In linkervak: Briefwisseling. - Correspondance.
- In rechtervak: Adres. - Adresse.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1906. Oudste afstempeling: 18 juli 1906

Opschrift**Gezicht**

1. MESSINES (Ouest). Moulin Philippe.	MOL 01
2. MESSINES. - Rue d'Ypres (vers la Grand' Place).	IES 04
3. MESSINES. - Rue d'Ypres (vers Wytschaete).	IES 03
4. MESSINES. - Rue de Gand.	GTS 01
5. MESSINES. - Rue d' Armentières.	ARS 01
6. MESSINES. - Rue d' Armentières (vers Ploegsteert).	ARS 02
7. MESSINES. - Rue Basse et Institution Royale (Extérieur).	DLS 01
8. MESSINES. - Institution Royale.- La ferme.	GAL 04
9. MESSINES. - Grand Christ au bord de la Douve.	GRG 03
10. MESSINES. - Passerelle et Ferme de la Douve.	LAN 01
11. MESSINES. - Le Chateau et la Nouvelle Ferme de la Douve.	LAN 03
12. MESSINES. - L'église.	KKE 02
13. MESSINES. - Rue Courte et Belle.	KMS 04
14. MESSINES. - Hôtel de Ville	MAR 06
15. MESSINES. - Le Monument Deleu.	MAR 17
16. MESSINES. - Grand' Place.	MAR 05
17. MESSINES. - Rue des Remouleurs.	SLS 11
18. MESSINES. - Moulin de M. Alfred Goethals.	MOL 05
19. MESSINES. - Culture Maraîchere et Maison Descamps.	LAN 05
20. MESSINES. - Rue des Chaudrons	KTS 02
21. MESSINES. - Rue Mauvaise (Route de Warneton).	STS 04
22. MESSINES. - Rue Mauvaise (Route de Wulverghem).	STS 05
23. Les Environs de MESSINES. - Château du Mont de la Hutte (Coté Sud).	HUT 02
24. Les Environs de MESSINES. - Château du Mont de la Hutte (Coté Ouest).	HUT 04
25. Les Environs de MESSINES. - La Château d'Eau du Mont de la Hutte.	HUT 01

Opmerking : Sommige kaarten werden heruitgegeven met opschrift in vet gedrukte letters en Messines in kleine letters, o.m. nr. 15. Oudste afstempeling 20-11-1911.

REEKS B**Nieuwe fotos**

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder bord
- Opschrift in kleine blauwe letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (39x3) - PRENTKAART (23x2)
- In linkervak: Partie réservée à la correspondance
- In rechtervak: Adresse du destinataire
- Op de linkerrand: "A. Denys-Demarey, à Messines. - (nr). "

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 2 augustus 1909

Opschrift**Gezicht**

26. Messines. - Monument François Deleu (ses élèves et amis reconnaisants, 1826-1901).	MAR 16
27. Messines. - L'Institution Royale et l'Eglise.	GAL 02
28. Messines. - L' Eglise.	KKE 04
29. Messines. - Grand' Place.	MAR 14
30. Messines. - Grand' Place.	MAR 26
31. Messines. - Hotel de ville.	MAR 03
32. Messines. - Rue d'Ypres.	IES 01
33. Messines. - Rue des Chaudrons.	KTS 01
34. Messines. - Grand' Place et Monument Deleu.	MAR 11
35. Messines. - Rue Basse et l' Institution Royale (extérieur).	DLS 02
36. Messines. - Rue des Remouleurs.	SLS 04
37. Messines. - Rue des Pierres.	STS 03
38. Messines. - Rue de l' Eglise.	KKS 01
39. Messines. - Rue Courte et Belle.	KMS 01

Van deze tweede reeks werden later 12 gezichten (alle nummers behalve 30 en 37) heruitgegeven door S.-D. Zie aldaar.

REEKS C**Heruitgave van enkele gezichten uit reeks A**

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder boord.
- Opschrift in vette zwarte letters
- “(nr) Edit. Denys-Damerey, Messines”. Let op de fout in de naam Demarey.

Keerzijde:

Jaar van uitgifte : Oudste afstempeling 20 juni 1911

Opschrift	Gezicht
1. Les environs de Messines. Le Château d' Eau du Mont de la Hutte.	HUT 01
2. Messines. Rue d'Ypres (vers Wytschaete)	IES 03
3. Messines. Rue des Remouleurs.	SLS 01
4.	
5. Messines. Rue de Gand	GTS 01
6. Messines. L'Eglise	KKE 02
7. Les environs de Messines. Château du Mont de la Hutte (Côté Ouest).	HUT 4
8. Les Environs de Messines. Château du Mont de la Hutte (Côté Sud).	HUT 2

Nummer 4 is vermoedelijk “Hôtel de Ville”. Zie reeks K

Van deze derde reeks werden later meerdere gezichten heruitgegeven. Zie reeks K.

H. GHESQUIERE -AERNOUT**UITGAVE 1**

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand.
 - Opschrift in lichte zwarte cursieve letters.
 - Onderaan: H. Ghesquière-Aernout. Déposé in romeinletters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (48x3) - PRENTKAART (21x2)
 - Bovenaan het linkervak: Expéditeur
 Partie réservée a la correspondance
 - Bovenaan het rechtervak: Adresse du destinataire

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 14 sept 1909.

UITGAVE 2

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand.
 - Opschrift in zwarte romeinletters.
 - In de linkerrand, in cursieve letters: H. Ghesquiere-Aernout. "Déposé"

Keerzijde: - Carte Postale = Prentkaart
 - Bovenaan het linkervak: Correspondance - Briefwisseling.
 - Bovenaan het rechtervak: Adresse - Adres

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 21 september 1910

Opschrift	Gezicht
MESSINES Grand'Place (Nord-Est)	MAR 21
MESSINES Grand'Place (Nord-Ouest)	MAR 12
MESSINES Grand'Place (Sud-Est)	MAR 04
MESSINES Grand'Place (Sud-Ouest)	MAR 20
MESSINES Grand'Place, vue de l'Est	MAR 25
MESSINES Grand'Place, vue de l' Ouest	MAR 22
MESSINES Monument Deleu	MAR 15
MESSINES Rue d'Ypres	IES 02
MESSINES Rue de Gand	GTS 01
MESSINES Rue des Remouleurs	SLS 02
MESSINES Rue des Pierres (côté Est)	STS 02
MESSINES Korte Mooie Straat Rue Courte et Belle	KMS 02
MESSINES L'Eglise et l'ancien Cimetiere	KKE 01
MESSINES Vue sur l'Institution Royale et l'Eglise	GAL 03
MESSINES Entrée du vicinal Rue Basse	DLS 05
Chantier Vancrayelynghe-Cuvelier, Chaussée de Warneton, MESSINES	LAN 07

NELS - Reeks A
Royale met grote R

Reeks van 21 prentkaarten van de kerk en het Koninklijk Gesticht.
Royale met grote R geschreven.

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand
- Monogram van Nels (behalve op 4 prentkaarten gemerkt met §)
- Opschrift in zwarte letters in 2 groottes. (behalve ...)

Keerzijde: - Carte Postale
- Boven het linkervak: Correspondance
- Boven het rechtervak: Adresse
- In de linkerbovenhoek: monogram van Nels
- In de linkerrand: Ed. Nels, Bruxelles.
- Eventueel opschrift in zwarte letters (4 kaarten gemerkt met §).

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1910. Oudste afstempeling: 19 aug. 1910.

Opschrift	Gezicht
Messines Eglise Abbatiale.	KKE 03
§ Messines Eglise Abbatiale.	KKI 03
Institution Royale de Messines Vue d' ensemble.	GAL 05
Institution Royale de Messines Côté Sud.	GVI 02
Institution Royale de Messines Côté Est.	GOZ 01
Institution Royale de Messines Entrée.	GIN 02
Institution Royale de Messines Cour d' honneur.	GKR 03
Institution Royale de Messines Cour St. Georges - Nord-Est	GSJ 01
Institution Royale de Messines Cour St. Georges - Quest	GSJ 06
Institution Royale de Messines Cour St. Georges - Est	GSJ 02
Institution Royale de Messines Chapelle.	GKA 01
Institution Royale de Messines Clôître.	GKG 03
§ Institution Royale de Messines Cuisine	GKE 01
Institution Royale de Messines Réfectoire	GEZ 02
Institution Royale de Messines Salle de jeux	GSP 01
Institution Royale de Messines Classes d' instruction.	GKL 01
§ Institution Royale de Messines Classe Professionnelle.	GNK 02
Institution Royale de Messines Classe ménagere.	GKO 01
Institution Royale de Messines Atelier de Confection.	GNK 04
Institution Royale de Messines Atelier de lingerie.	GNK 03
§ Institution Royale de Messines Christ au bord de la Douve	GRG 01

NELS - Reeks B
Royale met kleine r.

Reeks prentkaarten van het Koninklijk Gesticht met royale met een kleine r geschreven.

Voorzijde: - Lichtgeel getinte zwart-wit foto zonder rand
- Monogram van Nels
- Opschrift in zwarte letters in 2 groottes.

Keerzijde: - Lichtgeelachtige keerzijde
- Carte Postale
- Boven het linkervak: Correspondance
- Boven het rechtervak: Adresse
- In de linkerbovenhoek: monogram van Nels
- In de linkerrand: Ed. Nels, Bruxelles.

Datum van uitgifte: Mei 1914 (volgens een prentkaart geschreven door Bertha Van Horebeek die ze op 3-VII-1914 vanuit Mesen naar haar moeder in Ekeren stuurde).

Opschrift	Gezicht
Institution royale de Messines. Vue générale	GAL 01
Institution royale de Messines. Vue prise des étangs	GVL 03
Institution royale de Messines. Côté Est	GOZ 02
Institution royale de Messines. Cour d' honneur	GKR 04
Institution royale de Messines. Entrée	GIN 03
Institution royale de Messines. Cour St. Georges	GSJ 05
Institution royale de Messines. Blanchisserie	GBL 04
Institution royale de Messines. Salle de jeux.	GSP 02
Institution royale de Messines. Ecole ménagère	GKO 02 ?
Institution royale de Messines. Cloîtres	GKG 05
Institution royale de Messines. Réfectoire	GEZ 03
Institution royale de Messines. Salle de jeux	GSP 02
Institution royale de Messines. Classe professionnelle	GNK
Institution royale de Messines. Cuisine	GKE
Institution royale de Messines. Chapelle	GKA

Opmerking :

Meerdere van die gezichten werden gepubliceerd in "L'INSTITUTION ROYALE DE MESSINES près d'Ypres pour les filles d'officiers et de soldats Belges", kort na de Eerste Wereldoorlog uitgegeven door het Koninklijk Gesticht samen met het Comité Central Belge. Imprimeries Berger-Levrault, Nancy et Jos Van Melle, Bruxelles.

NELS - Reeks C**Tweede reeks met royale met kleine r.**

Voorzijde: - Lichtgeel getinte zwart-wit foto zonder rand
- Monogram van Nels
- Opschrift in vette zwarte letters in 2 groottes.

Keerzijde: - Licht geelachtige rugzijde
- Bovenaan: Carte Postale (38x4) in zwarte sierletter
- Bovenaan het linkervak: Correspondance
- Bovenaan het rechtervak: Adresse
- In de linkerbovenhoek: monogram van Nels
- In de linkerrand: Ed. Nels, Bruxelles

Jaar van uitgifte: Geen afgestempelde exemplaren voorhanden.

Opschrift

Institution royale de Messines Cuisine
Institution royale de Messines Cour St-Georges

Gezicht

GKE 02
GSJ 05 ?

NELS - Reeks D

Voorzijde: - Zwart-wit foto

Keerzijde: - Monogram van Nels
- Ed. H. Chefnay, Schaerbeek

(Zicht op het Gesticht vanuit de Waastenstraat, gelijkaardig als Vue d'ensemble).

NELS Reeks E**Diverse heruitgaven van na de oorlog door verschillende uitgevers****1. UITGEVER ERN. THILL, BRUSSEL**

Heruitgave van de foto van de Cour St. Georges Nord-Est (Zie reeks A). Deze foto werd meerdere malen heruitgegeven, ofwel afzonderlijk, ofwel in boekje van de frontstreek met uitscheurkaarten. Er bestaan franstalige versies, nederlandstalige en tweetalige frans-englse versies.

Voorzijde: - Lichtgeel of lichtgrijs getinte foto.
- Monogram van Nels
- Opschrift in zwarte letters in 2 groottes.

Keerzijde: - Monogram van Nels
- In de linkerrand: naam van de uitgever,
ofwel: Ern. Thill, Simonisstraat, 20-22 Brussel.
ofwel: Ern. Thill, Bruxelles

Jaar van uitgifte: Na de oorlog. Er zijn geen afgestempelde exemplaren voorhanden

Opschrift	Gezicht
Messines Institution Royale. Cour St. Georges - Nord-Est.	GSJ 1
Meesen Koninklijk Instituut. - St. Jorishof.	GSJ 1
Messines Institution Royale. - Cour St-Georges Nord-Est Royal Institution - St-Georges Yard North East	GSJ 1

2. UITGEVER SANSEN, POPERINGE

Heruitgave van de foto van de Cour St. Georges Nord-Est (Zie serie Nels met grote R). Uitgegeven in boekje van de frontstreek met uitscheurkaarten met als titel: "YPRES - Voor hare vernietiging - Avant sa destruction - Before its destruction" .

Voorzijde: - Lichtgeel getinte foto
- Monogram van Nels
- Opschrift in zwarte letters in 2 groottes.

Keerzijde : - Carte postale. - Prentkaart
- Boven het linkervak: Correspondance - Briefwisseling
- Bovenaan het rechtervak: Adresse - Adres
- In de linkerrand: Uitg. Sansen –Vanneste. Poperinghe
- Monogram van Nels

Jaar van uitgifte: Na de Eerste Wereldoorlog. Geen afgestempelde exemplaren voorhanden.

Opschrift	Gezicht
Messines Institution Royale Cour St Georges. - Nord-Est Royal Institution St Georges Yard. - North-East.	
Meesen Koninklijk Instituut St. Jorishof. - Noord-Oost.	GSJ 1

D.C. BAILLEUL

Reeks van 9 foto's, genummerd van 33 tot 41. De reeks bevat meerdere gemeenten beginnend met Kimmel nr. 1. Kaart nr. 32 is de kerk van Dranouter. Er bestaan drie uitgaven van. Zie ook Grignet.

UITGAVE 1

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand of met onderaan niet afgelijnde witte boord.
- Opschrift in zwarte letters. Messine in kleine letters.
- D.C. Bailleul, édit. in romeinletter.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (65x4) in grijsbruine letters
- Boven linkervak: ((Correspondance))
- Boven rechternvak: ((Adresse du Destinataire))

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 5 maart 1912.

UITGAVE 2

Zelfde als uitgave 1 doch met de naam van de uitgever cursief.

UITGAVE 3

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand of met onderaan niet afgelijnde witte boord.
- Opschrift in zwarte letters, zonder nummer. MESSINE in hoofdletters.
- D.C. édit. Bailleul in cursiefletter
- Edit. Grignet in romeinletter.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (50 x 4) in grijs-bruine letters
- Boven linkervak: Correspondance
- Boven rechternvak: Adresse
- In de linkerrand in schrijfletter 'Imp. E. Le Deley, Paris.'

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk tijdens of na de Eerste Wereldoorlog.
Geen afgestempelde exemplaren voorhanden.

Opschrift

33. Messine - La Place
34. Messine - La P'lace et le Monument Deleu
35. Messine - Rue de l' Eglise
36. Messine - Rue d' Armentieres
37. Messine - Rue de la Pierre
38. Messine - Rue Basse
39. Messine - Eglise, Maitre- Autel
40. Messine - Institution Royale - La Chapelle
41. Messine - Le Moulin

Gezicht

MAR 07
MAR 13
KKS 03
ARS 03
STS 01
DLS 03
KKI 02
GKA 02
MOL 03

Opmerking:

Er bestaan ook prentkaarten van de Daalstraat (nr. 38) die verkeerd afgesneden werden waardoor de tekst 'La Crèche près Bailleul (Nord)' erop staat.

GRIGNET

Reeks van 9 foto's genummerd van 33 tot 41. Dezelfde gezichten als uitgegeven door D.C. Bailleul (zie aldaar). Bij foto 37 werden de mensen in het deurgat van de herberg La Belle Vue weggeveegd alsook de fiets en de mensen bij de fiets. Van alle fotos is de tekst "D.C. édit Bailleul" uitgeveegd. Er bestaan meerdere uitgaven van Grignet (minstens 8). Een uitgave ervan is dezelfde als uitgave 3 van D.C. Bailleul (zie hiervoor). Sommige uitgaven zijn van slechte kwaliteit.

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand of met onderaan een niet afgelijnde witte boord.
- Opschrift in zwarte letters, ofwel in gewone drukletters (zoals bij D.C. Bailleul), ofwel in lichte sierletter, ééntalig frans of tweetalig frans-engels.
- 'Edit. Grignet' of 'Grignet, édit.'

Keerzijde: - Lichtgroene of witte achtergrond
- CARTE POSTALE
- Boven het linkervak: Correspondance of CORRESPONDANCE
- Boven het rechtervak: Adresse of ADRESSE
- In de linkerrand of onderaan: Imp. E. Le Deley, Paris in schrijffletter of in drukletter.

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 10 oktober 1917

Opschrift	Gezicht
33. MESSINE(S) - La Place (The Square)	MAR 07
34. MESSINE(S) - La Place et le Monument Deleu (The Square and Deleu Monument (of statue))	MAR 13
35. MESSINE(S) - Rue de l' Eglise (KKS 03
36. MESSINE(S) - Rue d' Armentières (ARS 03
37. MESSINE(S) - Rue de la Pierre (STS 06
38. MESSINE(S) - Rue Basse (Low street)	DLS 03
39. MESSINE(S) - Eglise Maître-Autel (High Altar Church)	KKI 02
40. MESSINE(S) - Institution Royale - La Chapelle (Royal Institution - The Chapel)	GKA 02
41. MESSINE(S) - Le Moulin (The Mill)	MOL 03

S. - D.

Reeks van 12 stadsgezichten, uitgegeven tijdens de Duitse bezetting (oudste afstempeling 1915). Is een wederuitgave van 12 gezichten uit de reeks Denys-Demarey (nrs. 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38 en 39). Er bestaan meerdere uitgaven van (minstens 9) die kunnen ondergebracht worden in drie hoofdgroepen:

- **Met** monogram SD op voorzijde en **met** de naam van de uitgever op de keerzijde.
- **Zonder** monogram op de voorzijde en **met** de naam van de uitgever op de keerzijde.
- **Zonder** monogram op de voorzijde en **zonder** de naam van de uitgever op de keerzijde (zie reeks J).

Daarvan bestaan er met opschrift in klein lettertype of in zwaarder lettertype en met Messines in hoofdletters of in kleine letters. Er zijn eveneens afwijkingen in de opschriften tussen de verschillende uitgaven. Naast de eentalig franse zijn er ook tweetalige frans-nederlandse en frans-duitse. Ze zijn allemaal uitgegeven in boekje om uit te scheuren.

Op de kaft van het franstalig boekje staat: MESSINES PRES D'YPRES - BIJ YPER / 12 CARTES POSTALES DETACHABLES.

Zie ook reeksen I en J alsook bij de prentkaarten van tijdens de Eeste Wereldoorlog.

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder boord
- Opschrift bovenaan
- Eventueel monogram SD.

Keerzijde: - CARTE POSTALE - PRENTKAART
- In linkervak: 'Correspondance' of 'Partie réservée à la correspondance' of niets
- In rechtervak: 'Adresse' of 'Adresse du destinataire' of niets
- Eventueel op scheidingslijn in het midden: "Edit. S.-D. 129, r. Rogier, Brux."

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling 19-10-1917.

Opschrift	Gezicht
Eéntalig frans:	
MESSINES - La Grand'Place	MAR 14
MESSINES - Rue des Chaudrons	KTS 01
MESSINES - L'Institution Royale et l'Eglise	GAL 02
MESSINES - Rue Basse et l'Institution Royale (Extérieur)	DLS 02
MESSINES - L'Eglise	KKE 04
MESSINES - Monument Deleu	MAR 16
MESSINES - Rue de l'Eglise	KKS 01
MESSINES - Rue des Remouleurs	SLS 04
MESSINES - Rue d'Ypres	IES 01
MESSINES - Rue Courte et Belle	KMS 01
MESSINES - La Grand'Place et Monument Deleu	MAR 11
MESSINES - L'Hôtel-de-Ville	MAR 03

Eentalig frans (2de versie):

Messines - Grand'Place	MAR 014
Messines - Rue des Chaudrons	KTS 01
Messines - L'Institution Royale et l'Eglise	GAL 02
Messines - Rue Basse et Institution Royale (extérieur) of Rue Basse et l'Institution (extérieur)	DLS 02
Messines - L'Eglise	KKE 04
Messines - Monument Deleu	MAR 16
Messines - Rue de l'Eglise	KKS 01
Messines - Rue des Remouleurs	SLS 04
Messines - Rue d'Ypres	IES 01
Messines - Rue Courte et Belle	KMS 01
Messines - Grand'Place et Monument Deleu	MAR 11
Messines - L 'Hôtel-de-Ville	MAR 03

Tweetalig frans-nederlands:

Messines (La) Grand'Place - (De) Grootte Markt	MAR 04
Messines Rue des Chaudrons - Ketelsstraat	KTS 01
Messines L'Institution Royale et l'Eglise - Koninklijke Stichting en Kerk	GAL 02
Messines Rue Basse et l' Institution Royale (Extérieur) Koninkl. Stichting (Buitenzicht). Nederstraat	DLS 02
Messines L'Eglise - De Kerk	KKE 04
Messines Monument Deleu - Standbeeld Deleu	MAR 16
Messines Rue de l'Eglise - Kerkstraat	KKS 01
Messines Rue des Remouleurs - Schaarslijper(s)straat	SLS 04
Messines Rue d' Ypres - Yperstraat	IES 01
Messines Rue Courte et Balle - Kort en Schoone straat	KMS 01
Messines La Grand Place et Monument Deleu - Grootte Mark en Standbeeld Deleu	MAR 11
Messines	MAR 03

Tweeta1ig: frans-duits:

Messines - Grand'Place Marktplatz	MAR 04
Messines	KTS 01
Messines - L'Institution Royale et l'Eglise Königl. Institut und Kirche	GAL 02
Messines - Rue Basse et l'Institution Royal Untere Strasse und Königl. Institut	DLS 02
Messines - L'Eglise Kirche	KKE 04
Messines	MAR 16
Messines	KKS 01
Messines - Rue des Remouleurs Scheerenschleiferstrasse	SLS 04
Messines - Rue d'Ypres Yperstrasse	IES 01
Messines	KMS 01
Messines	MAR 11
Messines	MAR 03

LAPINA, PARIS**Voorzijde:** - Zwart-wit foto zonder rand

- Opschrift in wit hokje

Keerzijde: - Lichtgroene achtergrond

- 'Carte Postale'

- Boven het linkervak: 'Correspondance'

- Boven het rechtervak: 'Adresse'

- In de linkerrand: 'LAPINA, EDITEUR, PARIS.'

Jaar van uitgifte: Tussen 23 nov. 1914 en 8 april 1919.**Opschrift**

Institution royale de MESSINES, pour orphelines de militaires belges.

Koninklijk Gesticht van MESSINEN voor Weesmeisjes van Belgische militairen.

Royal Institution of MESSINES for daughters of military killed Belgians.

Gezicht

GSG 01

Institution royale de MESSINES, pour orphelines de militaires belges.

Koninklijk Gesticht van MESSINEN voor Weesmeisjes van Belgische militairen.

Royal Institution of MESSINES for daughters of military killed Belgians.

GSG 02

M. DENYS - VAN LEDE, MEESEN

Heruitgave van 6 prentkaarten van voor de oorlog (D.C. Bailleul nrs. 34, 35, 39 en 40, Denys-Demarey nr. 27 en Ghesquiere-Aernout - Rue de Gand) en 2 prentkaarten van tijdens de oorlog (Zie aldaar).

Voorzijde: - Zwart-wit foto met smalle witte rand.
- Rand van de prentkaart ruw afgescheurd
- Opschrift in kleine zwarte letters.

Keerzijde: - In het midden tuseen de adreskant en de kant briefwisseling:
'Edit.: Denys-Van Lede, Meessen
Cartes-vues: A. De Muynck, Dour'

Jaar van uitgifte: 1946

Opschrift	Gezicht
Meessen De Grote Altaar -Dagtekend 1070	
Messines Eglise - Maître-autel, datant de 1070	KKI2
Meessen Grote Altaar van de Kapel der oude Abdij - Dagtekend 1070	
Messines Le grand Autel de la Chapelle de l'ancienne Abbaye, datant de 1070	GKA 02
Meessen 1914 Grote Markt en Standbeeld Deleu	
Messines 1914 La Place et le Monument Deleu	MAR 13
Meessen 1914 Gentstraat .	
Messines 1914 Rue de Gand	GTS 01
Messines 1914 Rue de l' Eglise	
Meessen 1914 Kerkstraat	KKS 03
Meessen Koninklijk Gesticht en Kerk (Jaren 1.000)	GAL 02

REEKSEN ZONDER NAAM VAN UITGEVER**REEKS A : GESTICHT EN EIGENDOMMEN**

(oud reeksnr. XII)

Voorzijde: - Zwart-wit foto met onderaan witte niet-afgelijnde boord
- Opschrift in zwarte letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (52x4) - PRENTKAART (22x2,5)
(Côté réservé à l'adresse. - *Zijde voor het adres alleen.*) Let op de dubbele s in adres.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1905. Oudste afstempeling: 31 maart 1905.

Opschrift

Institution Royale de Messines - Chapelle de l'ancienne Abbaye –
Grillage en fer

Institution Royale de Messines - Entrée de la Ferme

Messine - Grand-Christ au bord de la Douve

Messines - Passerelle près du Grand-Christ

Gezicht

GKA 03

GIH 02

GRG 02

LAN 02

REEKS B : GESTICHT - DONKERBLAUWE TEKST - MET GROTE R.

(oud reeksnr. IV)

Voorzijde: - Zwart-wit foto met witte net afgelijnde boord onderaan, onderaan en aan een of twee zijden of rondom.
- Tekst in donkerblauwe letters.

Keerzijde: - In donkerblauwe letters:
CARTE POSTALE (41,5x3 of 51 x 3) - PRENTKAART (21x2,5)
(Côté réservé a l'adresse. - Zijde voor het adres alleen.
Meestal geen sluihaakjes achter de nederlandstalige tekst. Soms geen haakje voor de franse tekst. Nederlandstalige en franstalige tekst in zelfde lettertype.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1903. Oudste afstempeling: 26 okt 1903

Gezicht

Institution Royale de Messines - Vue prise de l'Etang
Institution Royale de Messines - Blanchisserie
Institution Royale de Messines - Blanchisserie
Institution Royale de Messines - Cour intérieure
Institution Royale de Messines - Le Réfectoire
Institution Royale de Messines - Le Cloître

Opschrift

GVI 04
GBL 02
GBL 03
GSJ 04
GEZ 01
GKG 02

REEKS C: BLEEKBLAUW TIKSCHRIFT

(oude reeksnrs. V, VI en VII)

Voorzijde: - Zwart-wit foto met onderaan niet afgelijnde witte boord
- Opschrift in bleekblauw tikschrift.

Keerzijde: - In blauwe letters: CARTE POSTALE (52x3, of bij de kaart met het kerkinterieur: 40x3) - PRENTKAART (23x2,5)
- (Côté réservé a l'adresse. -Zijde voor het adres alleen.) Bij de kaart met het kerkinterieur is de nederlandstalige tekst cursief en zijn er geen sluihaken.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1904. Oudste afstempeling: 5 juli 1904.

Opschrift

Messines - Hôtel de Ville
Messines - Eglise
Messines - Eglise - Intérieur
Institution royale de Messines - Cour intérieure

Gezicht

MAR 01
KKE 06
KKI 01
GKR 02

REEKS D: GESTICHT - BLEEKBLAUWE TEKST - MET KLEINE R

(Oud reeksnr. III)

Voorzijde: - Zwart-wit foto met of zonder witte net afgelijnde boord onderaan, onderaan en rechts, of onderaan, links en rechts.
- Opschrift in bleekblauwe letters.

Keerzijde: - In zwarte letters: CARTE POSTALE (50,5x3) – PRENTKAART (23x2,25)
- In linkervak: Partie réservée à la correspondance
- In rechtervak: Adresse du destinataire.

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1906. In 1906 werd de wet op de prentkaarten gewijzigd. De adreszijde werd opgesplitst in een rechtervak voor het adres en een linkervak voor de correspondentie (*Le Progrès* 9 dec. 1906). Oudste afstempeling: 12 juli 1906.

Opschrift

Institution royale de Messines. - Cour de la 1re série.
Institution royale de Messines. - Cour de la 2e série.
Institution royale de Messines. - Entrée.
Institution royale de Messines. - Blanchisserie.
Institution royale de Messines. - Entrée de la ferme.
Institution royale de Messines. - Vue prise de l'étang.
Institution royale de Messines. - Cloître.
Institution royale de Messines. - Salle de coupe.

Gezicht

GSJ 03
GKR 01
GIN 01
GEL 01
GIH 01
GVI 01
GKG 01
GNK 01

Opmerking

Deze kaarten werden ook aan toeristen verkocht waardoor ze niet zo zeldzaam zijn.

REEKS E: INSTITUT ROYAL

(Oud reeksnr. XIII)

Voorzijde: - Grijsachtige foto met grillige witte boord onderaan
- Opschrift in vette zwarte letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (52 x 4,5) - PRENTKAART (22 x 3)
(Côté réservé à l'adresse - *Zijde voor het adres alleen*)

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 1905

Opschrift

Institut Royal de Messines "Cour d'entrée

Gezicht

GIN 04

Opmerking:

Datzelfde gezicht (GIN 04) werd ook uitgegeven in de reeks F hierna.

REEKS F: STAD EN INSTITUUT

(Oude reeksnrs. VIII en IX)

Voorzijde: - Dik papier
 - Grijsachtige foto met onderaan brede niet afgelijnde boord.
 - De verticale fotos hebben links, rechts en boven afgelijnde een smalle boord.
 - Opschrift onderaan in tamelijk vette kleine zwarte letters (1,5mm).

Keerzijde: - CARTE POSTAL (45 x 3 tot 53 x 3) - PRENTKAART (20,5 x 2 tot 23 x 2,5)
 (Côté réservé à l'adresse. -Zijde voor het adres alleen).
 Het punt buiten of binnen de sluihaken. Soms geen sluihaak achter de
 nederlandstalige tekst. Soms met twee open haken.

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling: 11 dec. 1904.

Opschrift

Messines - Couvent des Soeurs de Saint Joseph
 Messines - Rue Basse
 Messines - Grand'Place
 Messines - L'Etang
 Messines - Institution royale - Cour d'entrée

Gezicht

KSJ 01
 DLS 04
 MAR 09
 GVI 04
 GIN 04

Opmerkingen

- De prentkaart Grand'Place heeft links en rechts geen witte boord. Ook de keerzijde is licht afwijkend. De foto is iets bruiner en het opschrift zwart-blauw. Ze was de enige kaart van de oude reeks nr. IX. Die prentkaart bestaat eveneens in spiegelbeeld.
- De prentkaart l'Etang werd reeds eerder uitgegeven (zie reeks B). De foto is hier sterk getouchéerd.
- De prentkaart Institution Royale – Cour d'entrée is ook uitgegeven in reeks E.

REEKS G: OMGEVING MESEN

(oud reeksnr. X)

Voorzijde: - Zwart-wit foto met grillige boord onderaan en rechts.
 - Opschrift in zwarte letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (53x3) - PRENTKAART (2lx2,5)
 - Côté réservée a l'adresse - Zijde voor het adres alleen)

Jaar van uitgifte: Oudste afstempeling 12 dec 1904

Opschrift

Environs de Messines - Château de la Hutte (Warneton)

Gezicht

HUT 03

REEKS H: HALFVASTEN

(oud reeksnr. XIV)

Voorzijde:- Zwart-wit foto met witte boord, onderaan niet net afgelijnd. Aan één zijde siermotief.

- Opschrift in bruin-rode letters.
- Naam van de gemeente in sierletters, omschrijving in cursieve letters.

Keerzijde:- CARTE POSTALE (45x3) - PRENTKAART (22,5x2,25)
(Côté réservé à l'adresse.- Zijde voor het adres alleen.) Alles in rode letters.

- In de linkerrand, eveneens in rode letters:

Nom et adresse	}	
De l'expéditeur.	}	M
<i>Nam en adres</i>	}	*
<i>van den afzender.</i>	}	

* Indication facultative. - *Onverplichte opgave***Jaar van uitgifte**: Vermoedelijk 1905. Naar de achterzijde te beoordelen dateert die reeks uit dezelfde periode als de prentkaarten van Fl. Bartier, die dateren van 1905. Oudste afstempeling: 11-4-1905. Foto's van karnavalstoet van 22-3-1903 of van 2-4-1905.**Opschrift**

Messines. - Fête annuelle de la Mi-Carême.
Réunion des Chars et Groupes du Cortège sur la Grand'Place.
Messines. - Fête annuelle de la Mi-Carême.
Réunion des Chars et Groupes du Cortège sur la Grand'Place.

Gezicht

VAR 03
VAR 04

Reeks I: STAD -S.D. I

(oud reeksnr. II)

Reeks van 12 foto's dezelfde als uitgegeven door S.D. doch zonder monogram of naam van de uitgever. In boekje om uit te scheuren.

Zie ook bij de reeksen S.D., J en Denys-Demarey nrs. 26-39.

Voorzijde: - Blauw-grijsachtige foto zonder rand
- Opschrift in rode letters.

Keerzijde: - In rode letters: CARTE POSTALE (41,5x3) - PRENTKAART (21x2)
- Bovenaan het linkervak: 'Correspondance'
- Bovenaan het rechtervak: 'Adresse'

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk tijdens of na de Eerste Wereldoorlog. Geen afgestempelde exemplaren voorhanden.

Opschrift

Messines - Rue Courte et Belle
Messines - Rue des Chaudrons
Messines - L'Institution Royale et l'Eglise
Messines - L'Hôtel-de-Ville
Messines - Grand'Place
Messines - Grand'Place et Monument Deleu
Messines - Rue d'Ypres
Messines - L'Eglise
Messines - Monument Deleu
Messines - Rue des Remouleurs
Messines - Rue Basse et Institution Royale (extérieur)
Messines - Rue de l'Eglise

Gezicht

KMS 01
KTS 01
GAL 02
MAR 03
MAR 14
MAR 11
IES 01
KKE 04
MAR 16
SLS 04
DLS 02
KKS 01

Reeks J: STAD - S.D. 2

(oud reeksnr. I)

Reeks van 12 (?) foto's: Dezelfde als uitgegeven door S.-D. doch zonder monogram of naam van de uitgever. In boekje om uit te scheuren. Zie ook bij de reeksen S.-D., I en Denys-Demarey nrs. 26-39.

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder rand
- Opschrift in zwarte normale letters

Keerzijde: - In zwarte letters: CARTE POSTALE (43x3) - PRENTKAART (22x2) .
- Bovenaan het linkervak: 'Partie réservée à la correspondance'
- Bovenaan het rechternvak: 'Adresse du destinataire'

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk tijdens of na de Eerste Wereldoorlog. Geen afgestempelde exemplaren bekend.

Opschrift

Messines - Grand'Place
Messines - Grand'Place et Monument Deleu
Messines - Rue des Remouleurs
Messines - Rue d'Ypres
Messines - Rue Courte et Belle
Messines - L'Institution Royale et l'Eglise
Messines - Rue Basse et Institution Royale (extérieur)
Messines - L'Hôtel-de-Ville
Messines - Rue des Chaudrons

Gezicht

MAR 14
MAR 11
SLS 04
IES 01
KMS 01
GAL 02
DLS 02
MAR 03
KTS 01

REEKS K: STAD - DENYS

(Oud reeksnr. XV)

Herdruk van 8 gezichten uit de reeks Denys - Demarey, reeks A (nrs. 3, 4, 12, 14, 17, 23 en 25) of Denys - Demarey, reeks C (nrs. 1, 2, 3, 5, 6 en 8) waarvan het oorspronkelijk opschrift en de naam van de uitgever weggekrabt werden. Het nieuw opschrift is hetzelfde als het vorige doch is nu vetgedrukt.

Voorzijde: - Zwart-wit foto zonder boord of onderaan een niet afgelijnde grijze boord.
- Opschrift in vette zwarte letters.

Keerzijde: - CARTE POSTALE (39x3) - PRENTKAART (15x2).
- Bovenaan het linkervak: "Correspondance - Briefwisseling"
- Bovenaan het rechtervak: "Adresse - Woonst"

Jaar van uitgifte: Mogelijks 1914. Oudste afstempeling 27 aug. 1914 (slechts weinig afgestempelde exemplaren bekend).

Opschrift

Les environs de Messines. Le Château d'Eau du Mont de la Hutte

Messines. Rue d'Ypres (vers Wytschaete)

Messines. Rue des Remouleurs

Messines. Hôtel de Ville

Messines. Rue de Gand

Messines. L'Eglise

Les Environs de Messines. Château du Mont de la Hutte (Côté Sud).

Gezicht

HUT 01

IES 03

SLS 01

MAR 06

GTS 01

KKE 02

HUT 02

REEKS L: MOLEN

Voorzijde: - Zwart-wit foto met witte net afgelijnde rand rechts 15 mm en onderaan 35 mm.
- Zonder opschrift

Keerzijde: - In zwarte letters: 'CARTE POSTALE, - PRENTKAART' (63x3)
- Bovenaan het linkervak: 'Correspondance. - Briefwisseling'
- Bovenaan het rechtervak: 'Adresse. - Adres'

Jaar van uitgifte: Tussen 1906 en 1914. Geen afgestempelde exemplaren voorhanden.

Opschrift

(zonder opschrift)

Gezicht

MOL 06

Opmerking

Op de prentkaart staat in potlood geschreven: 'Meesen' en 'Wytschaete'.

**REEKS M: BRUINE FOTO KERK MET OPSCHRIFT OP CLICHE
GESCHREVEN**

Voorzijde: - Licht bruine foto zonder rand
- Opschrift met de hand op cliché geschreven wat een witte onregelmatige letter geeft.

Keerzijde: -

Jaar van uitgifte: Rond de Eerste Wereldoorlog.

Opschrift
MEESSEN

Gezicht
KKE 07

REEKS N: BRUINE FOTO GESTICHT ZONDER OPSCHRIFT

Voorzijde: - Lichtbruine foto zonder rand

Keerzijde: - 'CARTE POSTALE' (55x4) 'POSKAART' (31x3)
- Boven het linkervak: CORRESPONDANCE
Briefwisseling
- Boven het rechtervak: ADRESSE
Adres

Jaar van uitgifte: Vermoedelijk 1906. Oudste afstempeling 16 juni 1906

Opschrift
(Foto van de koer van de kleintjes)

Gezicht
GKK 01

Opmerking:

In de achtergrond is de kerk van Mesen zichtbaar waardoor die kaart kon geïdentificeerd worden. Ze werd eveneens in Mesen afgestempeld.

BESCHRIJVING VAN DE GEZICHTEN EN AFBEELDINGEN

STRATEN, PLEINEN EN HUIZEN IN DE STAD

ARMENTIERSSTRAAT (rue d'Armentières)

ARS 1: Gezien richting Armentiers vanaf de Gentstraat. Vooraan links café L'Ours. In de achtergrond kasteel Deleu. Een 8-tal mensen bij huis naast café l'Ours. (DD 5)

Publ. Comines XXV, 1995, p.226; Mesen graag gezien nr. 26.

ARS 2: Gezien richting Armentiers vanaf hoek Wulvergemstraat. In de achtergrond hbg. Bon Fermier. Op de vg. rechts kasteel Deleu. (DD 6)

Publ. Mesen graag gezien nr. 27

ARS 3: Gezien vanaf hbg. Le Bon Fermier, richting stad. Links huis Deleu en haag. Rechts huizenrij. Veel volk op straat. (DC Bailleul 36)

Publ. Mesen graag gezien nr. 28.

DAALSTRAAT (rue Basse)

DLS 1: Gezien vanaf hoek Armentiersstraat. Met hondje op de vg. Rechts opschrift van herberg "L'..." (DD 7)

Publ. Comines XIII, 1983, p.295; Mesen graag gezien nr. 24.

DLS 2: Gezien vanaf hoek Armentiersstraat. Met veel mensen en kinderen. Rechts opschrift van herberg: "L'OURS ESTAMINET". Naast hbg. man in lange witte schort. (DD 35; SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.97 ; Comines XXV, 1995, p.226; Mesen graag gezien nr. 23.

DLS 3: Gezien vanaf begin Daalstraat. Rechts achterbouw van de brouwerij. Links Kon. Gesticht. Op de achtergrond enkele vrouwen en kinderen. (DC Bailleul; Grignet 38)

Publ. Mesen graag gezien nr. 62.

DLS 4: Rechtopstaand. Gezien vanuit het zuiden. Rechts inrijpoort Kon. Gesticht met gaslantaarn. Uiterst links hoog huis. (reeks F)

Publ. Comines XIII, 1983, p.294; Mesen graag gezien nr. 22.

DLS5: Gezien vanaf het zuiden. Rechts muur van het neerhof. Links lage huisjes. Man met krant naast het tramspoor. (Ghesquière-Aernout)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p. 148; Mesen graag gezien nr. 25.

GENTSTRAAT (rue de Gand)

GTS 1: Gezien vanaf hoek markt met Gentsstraat, richting Armentiers. Vooraan rechts café de l'Union van Menu-Scohy - Menuisier. Links huis met pomp. (DD4; SD; reeks E)

Publ. Mesen graag gezien nr. 32.

GTS 2: Gezien vanaf hoek markt met Ieperstraat, richting Armentiers. Vooraan links parterre op de Markt en rechts huis van de jüge met balkon en straatlantaarn. Enkele mensen in de straat. (Ghesquière; Max Denys)

IEPERSTRAAT (rue d'Ypres)

IES 1: Gezien vanaf hoek van de Markt met de Genstraat. Op de voorgrond rechts parterre van de Markt met vrouw aan de tramhalte. Links huis met balkon. Man met paard in de straat. (SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.91; Mesen graag gezien nr. 32.

IES 2: Gezien vanaf de markt. Vooraan rechts bord: MEESEN - TREINSTILSTAND. Aan de herberg de Kroon, ton naast deur en tafel met verbruikers. Links op vg. poort van huis van de juge en lantaarn naast huis "Au corset d'or - Bonneterie - Merceries - Linge - Confections en tous genres" (voordien Au bon marché). (H. Ghesquière-Aernout)

Publ. Mesen graag gezien nr. 33.

IES 3: Gezien van in de Ieperstraat, richting Wijtschate. Op de vg. veel poserende mensen. Links Maison de commerce. Rechts "Au petit bénéfice". (DD-A2; DD-B3; reeks E)

Publ. Mesen graag gezien nr. 36

IES 4: Gezien van in de Ieperstraat richting markt. Veel poserende mensen. Links "Au petit bénéfice". (DD-B2)

Publ. Comines XIII, 1983, p.296; Mesen graag gezien nr. 34.

KERKSTRAAT (rue de l'Eglise)

KKS 1: Gezien vanaf de kerk. Links muur van het Gesticht. Rechts hoekhuis Korte Mooiestraat. Man met kruiwagen in de straat. (DD38)

Publ. Comines XII, 1982, p.96; Comines XXV, 1995, p.232; Mesen graag gezien nr. 31.

KKS 2: Gezien vanaf de hoek met de Gentstraat en de Daalstraat. Vier kinderen in de straat. (Fl. Bartier)

Publ. Comines XIII, 1983, p.292; Mesen graag gezien nr. 30.

KKS 3: Gezien vanuit Armentiersstraat. Kerk in de achtergrond (Grignet 35; Albert II = heruitg. Denys)

Publ. Comines XII, 1982, p.97; Mesen graag gezien nr. 29.

KETELSTRAAT (rue des Chaudrons)

KTS 1: Gezien vanaf de Steenstraat. Veel volk. Links vrouwen met emmers naast pomp. (SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.93; Mesen graag gezien nr. 43.

KTS 2: Gezien vanaf de Steenstraat. Veel volk. Links Denys met hondkar. Rechts hbg Au duc de Brabant. (DD20)

Publ. Mesen graag gezien nr. 42.

KORTE MOOIESTRAAT (rue Courte et Belle)

Zie ook bij Kerk (KKE)

KMS 1: Gezien vanaf hoek van de markt. Rechts Au Sapeur pompier. Veel volk ter hoogte van kerkhof. Ezel met kar. Lantaarnman op ladder tegen gevel. (DD39; SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.95; Comines XXV, 1995, p.230; Mesen graag gezien nr. 47.

KMS 2: Gezien vanaf de markt. Veel mannen die plezier maken bij de herberg Sapeur Pompier. Man met fiets in de straat. Naast stadhuis, man met dagblad. (Ghesquière-Aernout)

Publ. Mesen graag gezien nr. 46.

KMS 3: Gezien vanaf de kerk. Op voorgrond man met pijp. Tafeltje met mannen voor herberg 'au café Belge'. (Bartier)

Publ. Comines XIII, 1983, p.293; Mesen, kleine stad op de heuvel, p.208; Mesen graag gezien nr. 48.

KMS 4: Gezien vanaf de markt. Links hoek van het stadhuis. Rechts hbg. Au Sapeur pompier bijna volledig zichtbaar. Diep in de straat, enkele mensen met kar. Geen volk op voorgrond. (DD13)

Publ. Mesen graag gezien nr. 3.

MARKT (Grand'Place)

Zie ook bij Gelegenheidsprentkaarten

MAR 1: Gezicht op zuidkant. Stadhuis met kerk en deel van Sapeur pompier. Vrijheidsboom nog jong en zonder bladeren. Geen boompjes rond de markt. Kar voor stadhuis. (Reeks C)

Publ. Comines XII, 1982, p.94; Gidsenkring W-VI., jg.35, nr.1, 1997, p. 17; Mesen graag gezien nr. 2.

MAR 2: Zuidkant vanaf stadhuis tot Sapeur pompier. Zonder vrijheidsboom, zonder boompjes rond de markt. Kerk in steigers. (De Meester)

Publ. Mesen graag gezien nr. 4.

MAR 3: Zuid-oostkant vanaf stadhuis tot huis naast Victoor. Met vrijheidsboom. Vrouw voor stadhuis. (SD)

MAR 4: Zuid-oostkant vanaf Rijselstraat tot stadhuis. Uiterst rechts deel van kiosk. Op vg. vrijheidsboom in vol blad. Spelende kinderen. (Ghesquière-Aernout)

Publ. Comines XII, 1982, p.94 ; Publ. Mesen graag gezien nr.16.

MAR 5: Zuid-oostkant vanaf huis Tachez (secr. Gesticht) tot muur van kasteel Victoor. Gezien vanaf hoek Ieperstraat. Monument Deleu. Jonge boompjes rondom marktplein. Vrouw en jongens op de vg. Tramspoor op de vg. (DD16)

Publ. Comines XII, 1982, p.91.

MAR 6: Zuid-oostkant vanaf Rijselstraat tot stadhuis. Man met kruiwagen op de vg. Twee jongens in deur van Hôtel de ville. In de linkerbovenhoek bladeren van vrijheidsboom. Jonge boompjes rond de markt. (Reeks E; DD14)

Publ. Comines XXV, 1995, p.224; Mesen graag gezien nr.17.

MAR 7: Oostkant vanaf huis naast pastorij tot stadhuis, gezien vanaf monument Deleu. Links man met kepie (Bailleul 33; Grignet 33)

Publ. Comines XII, 1982, p.92; Mesen graag gezien nr. 15.

MAR 8: Noord-oostkant. Hoek Slijpstraat met marktput op voorgrond en twee mannen op de muur. (Bartier) = SLS 03.

MAR 9: Noord-oostkant vanaf Ketelstraat tot en met kasteel Victoor. Gezien vanuit de hoogte. Jonge vrijheidsboom. Geen boompjes rond de markt. (Reeks F)

Publ. Mesen graag gezien nr. 12.

Van deze kaart bestaat een versie in spiegelbeeld. Zie MAR9bis.

MAR 9bis: Spiegelbeeld van MAR9.

Publ. Comines XIII, 1983, p.289.

MAR 10: Noord-oostkant van tweede huis naast de Ketelstraat tot kasteel Victoor. Gezien vanaf vrijheidsboom. Marktput. Geen volk. (Demeester)

MAR 11: Noord-westkant vanaf huis De Neckere tot school. Monument Deleu. Jongens verlaten de school in rang. (DD34; SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.88; Stad Mesen, 1982, p. 173; Mesen graag gezien nr. 11.

- MAR 12:** Noord-westkant vanaf huis De Neckere tot school. Vrouw in deurgat van school. Meerdere mensen op de achtergrond. Paard met wagen. (Ghesquière-Aernout)
- MAR 13:** Westkant vanaf huis Tachez tot huis naast Bon Marché, gezien vanaf halfweg de markt. Monument Deleu. Geen mensen op de voorgrond. (Grignet 34; Max. Denys)
Publ. Comines XII, 1982, p.90.
- MAR 14:** Zuid-westkant vanaf Sapeur pompier tot huis De Neckere. Monument Deleu. Vrijheidsboom met man ernaast. (SD)
Publ. Comines XXV, 1995, p.230.
- MAR 15:** Monument Deleu. Links vrouw en twee kinderen. Rechts 2 vrouwen en achteraan 1 man. (Ghesquière-Aernout)
- MAR 16:** Monument Deleu. Links man met kepi. Rechts man en vrouw. (SD)
Publ. Comines XIII, 1983, p.290; Mesen graag gezien nr. 8.
- MAR 17:** Monument Deleu. Twee mannen Links Denys. (DD15)
Publ. Comines XIII, 1983, p. 291)
- MAR 18:** Monument Deleu. Beplanting vrij jong (1904). Achteraan 11 mannen, vermoedelijk stadsarbeiders. (I.A.)
- MAR 19:** Monument Deleu van dichtbij gezien. Zonder mensen. (Bartier)
Publ. Comines XII, 1982, p.89; Mesen graag gezien nr. 10.
- MAR 20:** Zuid-westkant vanaf huis Tachez tot huis De Neckere, gezien vanaf halfweg de markt. Monument Deleu. Veel volk op de voorgrond. Man met hondekar. (Ghesquière)
Publ. Comines XII, 1982, p.90; Mesen graag gezien nr. 6.
- MAR 21:** Noord-oostkant vanaf huis naast pastorij tot kasteel Victoor. Klein deel van de marktput. Man met pijp op voorgrond. Vrouwen in deur van huis naast pastorij. Vooraan man met hoed. (Ghesquière-Aernout)
Publ. Mesen graag gezien nr. 13.
- MAR 22:** Zuid-oostkant vanaf kasteel Victoor tot halfweg tussen Korte Mooiestraat en Gentstraat, gezien vanaf monument Deleu. Kiosk. Man met fiets en veel volk. (Ghesquière-Aernout)
Publ. Comines XIII, 1983, p. 290; Mesen graag gezien nr. 19.
- MAR 23:** Zuid-oostkant vanaf Rijselstraat tot Sapeur pompier. Stadhuis met huifkar in de Korte Mooiestraat. (Bartier)
Publ. Stad Mesen, 1982, p. 204; Mesen, kleine stad met grote geschiedenis, p.25; Mesen graag gezien nr. 18.
- MAR 24:** Westkant vanaf huis de Neckere tot De Kroon. Tram met 4 wagons. Monument Deleu. (Bartier)
Publ. Comines XXV, 1995, p.228; Mesen, kleine stad op de heuvel, p. 154; Mesen graag gezien nr. 7.
- MAR 25:** Westkant vanaf huis naast stadhuis tot huis voor de Ketelstraat, gezien vanaf de marktput. Water van de marktput op de voorgrond. Kiosk midden op de markt. (Ghesquière)
Publ. Mesen, kleine stad met grote geschiedenis, p. 23; Gidsenkring W.- Vl. jg.35, nr.1, 1997, p.15; Mesen graag gezien nr. 20.
- MAR 26:** Noord-oostkant vanaf Le Cerf tot aan kasteel Victoor. Met schoolkinderen links en rechts van de vrijheidsboom. (DD30).

SLIJPSTRAAT (rue des Remouleurs)

SLS 1: Gezien vanaf de markt. Zonder marktput. Met Denys en een man erbij. Een vrouw in de straat. (DD-A3; DD-B17; reeks E)

Publ. Comines XIII, 1983, p.294; Mesen graag gezien nr. 44 .

SLS 2: Gezien vanaf de markt. Vanaf deur pastorij tot poortje kasteel. Met marktput. Met 2 vrouwen op de hoek en kind voor kasteel. Twee vrouwen in de straat. (Ghesquière)

Publ. Comines XII, 1982, p.92

SLS 3: Gezien vanaf de markt. Met marktput. Twee mannen leunend op muur marktput. Paard met kar voor het huis van Constant Jacques. (Bartier)

Publ. Mesen graag gezien nr. 14 .

SLS 4: Gezien vanaf de markt. Vanaf huis Constant Jacques tot kasteeltje Victoor. Met binnenkant van de marktput. Geen mensen op de voorgrond. Veel volk verder in de straat.

(SD)

Publ. Comines XII, 1982, p.93; Mesen graag gezien nr. 45.

STEENSTRAAT (rue des Pierres, rue mauvaise)

STS 1: Gezien vanaf de Ieperhoek. Rechts café A la Belle Vue. Veel volk en meerdere wagens in de straat. Met volk voor de deur van de herberg. Zie ook bijna identieke STS6. (Bailleul 37)

Publ. Mesen graag gezien nr. 37.

STS 2: Gezien vanaf hoek met de Ketelstraat, richting Komen. Straat vol met volk. Vooraan midden in de straat Gustje Duvel (August Tittillion) met lange baard en kind. (Ghesquière)

Publ. Comines XIII, 1983, p.293; Mesen graag gezien nr. 41.

STS 3: Gezien vanaf hoek met de Ketelstraat, richting Komen. Met veel volk. Op voetpad links man met lange baard en hond. Geen volk vooraan, wel achteraan. Vooraan rechts aan de hoek twee vrouwen met witte schort. Links op voetpad 2 mannen met schort. (DD37)

STS 4: Gezien vanaf hoek met de Ketelstraat, richting Komen. Denys en man met muilezel op de voorgrond. Meerdere mensen in de achtergrond. (DD21)

Publ. Comines XIII, 1983, p. 295; Mesen graag gezien nr. 40.

STS 5: Gezien vanaf hoek met de Ketelstraat, richting Wulvergem. Denys en man met ezel en kar. Links AU DUC DE BRABANT DEBIT DE BOISSON. Enkele mensen voor de herberg. (DD22)

Publ. Comines XXV, 1995, p. 237; Mesen graag gezien nr. 39.

STS 6: Zelfde foto als STS 1 maar waarvan het volk voor de deur van de herberg A la Belle Vue weggewerkt werd. (Grignet 37)

Publ. Comines XII, 1982, p.99; Mesen graag gezien nr. 38 .

KONINKLIJK GESTICHT VAN MESEN

Zie ook Daalstraat (DLS) en Kerk

ALGEMEEN GEZICHT (Vue d'ensemble)

GAL 1: Zuid-oostkant gezien vanuit de Waastenstraat. Leerlingen van het gesticht in de Rijselstraat. Tent in de weide (Nels B; Foto doopvont)

GAL 2: Zuid-oostkant gezien vanaf hoek Rijselstraat - Rolleweg. Op de voorgrond links en rechts enkele wazige blaadjes (niet op alle edities zichtbaar) (DD 27; SD; Max. Denys)

GAL 3: Zuid-oostkant gezien vanaf hoek Rijselstraat - Rolleweg. Zonder wazige bladen op voorgrond. Rechts van kerkkoor uitstekend twijgje van struiken op voorgrond. (Ghesquière)

Publ. Mesen graag gezien nr. 66.

GAL 4: Zuidkant gezien vanuit weide ten zuiden van het neerhof. Vooraan gebouwen van het neerhof. Rechts kerk en uiterst rechts bakkerij. (DD 8)

GAL 5: Zuid-oostkant gezien vanuit de Waastenstraat. Leerlingen van het gesticht in de Rijselstraat. Zonder tent in de weide (Nels A)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.254; Mesen kleine stad met grote geschiedenis, p. 22; Gidsenkring W-VI, jg 35, 1997, nr.1, p.14; Mesen graag gezien nr. 68.

GAL 6: Zuid-oostkant gezien vanuit de weide. Uiterst rechts kerk in steigers. (De Meester)

Publ. Mesen graag gezien nr. 67.

VIJVER (coté sud)

GVI 1: Bootje met twee dames op vijver. Niemand op de oever. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 63.

GVI 2: Bootje met man met kepi en vrouw. Vrouw op de oever. (Nels A)

Publ. Gidsenkring W-VI, jg 35, 1997, 22; Mesen graag gezien nr. 65.

GVI 3: Zonder bootje. Vrouw op oever. (Nels B)

Publ. Institution Royale de Messines, p.4; Mesen graag gezien nr. 69.

GVI 4: Bootje met twee dames op vijver. Man met vispers en hoed (Henri Terrier) en twee vissende vrouwen op oever. (reeks B; reeks F)

Publ. Kalender VVV Heuvelland 1980; Stad Mesen, p.77; Comines XIII, 1983, p.289; Mesen kleine stad met grote geschiedenis, p.33; Mesen graag gezien nr. 64.

INGANG VAN HET NEERHOF

GIH 1: Gezien vanuit het zuiden. Zittende vrouw naast boom. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 85.

GIH 2: Gezien vanuit het zuiden. Zonder mensen. Bijgewerkte foto. (reeks A)

OOSTKANT

GOZ 1: Oostelijk gebouw en kerk gezien van beneden uit tuin. Links 3 vensters voor verbreding

van het gebouw zichtbaar. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 71.

GOZ 2: Oostelijk gebouw en kerk gezien van boven uit bakkerij. Man en vrouw in de tuin. Gebouw links vanaf de verbreding zichtbaar. Rechts meerdere bomen. in de tuin kleine struiken of boompjes. (Nels)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.254; Mesen graag gezien nr. 70.

INGANG (Cour d'Entrée)

GIN 1: Gezien vanaf eerste verdieping van oostelijk gebouw. Links gebouw met duiventoren. Rechts gebouw naast de Daalstraat met open deur. Over de muur twee kinderen. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 79.

GIN 2: Gezien vanaf tweede verdieping van oostelijk gebouw. Links gebouw met duiventoren. Rechts middengebouw, waarvan 3 vensters zichtbaar voor de uitsprong. Geen mensen. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 80.

GIN 3: Gezien vanaf tweede verdieping van oostelijk gebouw. Links gebouw met duiventoren. Rechts middengebouw, waarvan 6 vensters zichtbaar voor de uitsprong. Geen mensen. (Nels B)

Publ. Institution Royale p. 15.

GIN 4: Gezien vanaf eerste verdieping van oostelijk gebouw. Links gebouw met duiventoren. Rechts gebouw naast de Daalstraat met de deur dicht. Voor de muur drie kinderen. (reeks E; reeks F)

Publ. Mesen graag gezien nr. 78.

BLEEKHOF (Blanchisserie)

GBL 1: Gezien vanaf gebouw naast de Daalstraat, richting oost. Links middengebouw, rechts oostelijk gebouw met toren. Enkele meisjes onder de bomen: 1 liggend 1 staand en 1 zittend. Een meisje naast gebouw. Geen was. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr.81.

GBL 2: Gezien vanaf het midden bleekhof, richting oost. Links middengebouw en rechts oostelijke gebouw met toren. Veel was op de grond. Twee staande vrouwen in de achtergrond en een zittend tegen de gevel. (reeks B)

Publ. Mesen graag gezien nr. 83.

GBL 3: Gezien vanaf gebouw naast de Daalstraat, richting oost. Groep van 25 meisjes. (reeks B)

Publ. Mesen graag gezien nr. 82.

GBL 4: Gezien vanaf tweede verdieping van het gebouw naast de Daalstraat. Twee groepjes vrouwen met wasmand. (Nels B)

Publ. Institution Royale p. 7.

GBL 5: Gezien vanaf midden bleekhof, richting oost. Links middengebouw, rechts oostelijk gebouw met toren. Veel was op de grond. Een 13-tal vrouwen. (De Meester)

Publ. Mesen graag gezien nr. 84.

SINT-JORISHOF (Cour St-Georges, cour de la 1re série, cour intérieur)

GSJ 1: Gezicht op de kerktoren. Links 1 raam van de kapel. Rechts 3 ramen van eerste verdieping

van oostelijk gebouw zichtbaar. Beneden tuin met zitbank. Zonder mensen. (Nels A)

Publ. Mesen kleine stad met grote geschiedenis p.31; Gidsenkring W-VI. jg 35, 1997, nr. 1, p. 20; Mesen graag gezien nr. 72.

GSJ 2: Gezicht op oostelijk gebouw. Links kloostergang. Rechts zuidelijk gebouw. Links een 8-tal meisjes bij de zitbanken. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 75.

GSJ 3: Gezicht op westelijk gebouw met glazen afdak. Rechts kapel en kloostergang. Twee zittende vrouwen. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 74.

GSJ 4: Gezicht op westelijk gebouw met glazen afdak. Groep van een 40-tal meisjes. (Reeks B)

GSJ 5: Gezicht op kerktoren. Links een deel van het raam van de kapel zichtbaar. Rechts 5 ramen van eerste verdieping van oostelijk gebouw zichtbaar. Beneden tuin met een 12-tal leerlingen voor de kapel. (Nels B)

Publ. Institution Royale p. 6;

GSJ 6: Gezicht op westelijk gebouw met afdak. Links gevel van zuidelijk gebouw zichtbaar. rechts deel van de kapel. Onder het afdak een 20-tal en tegen de kloostergang naast de kapel een 5-tal meisjes. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 73.

KOER (cour intérieur, cour de la 2° série, cour d'honneur)

GKR 1: Gezicht op de oostkant. Pomp en kooi met papegaai. (Reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 76.

GKR 2: Gezicht op de oostkant. Pomp en twee dames. (Reeks C)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.156.

GKR 3: Gezicht op de oostkant. Pomp met links en rechts een grote boom en jonge boompjes erachter. Geen mensen of kooi. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 77.

GKR 4: Gezicht op de oostkant. Pomp. Kerktoren in de achtergrond. Geen mensen of kooi. (Nels B)

Publ. Institution Royale, p.5.

KOER KLEINTJES

GKK 1: Gezien vanaf de Daalstraat. Rechts galerie. Links muur Kerkstraat. In de achtergrond muur van gebouw en links de kerk. Veel poserende meisjes op de speelplaats. (Reeks N)

EETZAAL (réfectoire)

GEZ 1: Twee lange rijen gedekte tafels. Links 4 bustes. Rechts 6 schilderijen van de abdissen en deel van de zevende. In de achtergrond open deur met 3 vrouwen op de trap. (reeks B)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.258; Mesen graag gezien nr. 92.

GEZ 2: Rechts twee gedekte tafels overlangs- en links 6 gedekte tafels dwarsstaand. Links 4 bustes en rechts 3 schilderijen en deel van vierde. In de achtergrond open deur met twee dames op de trap. In het midden een staander met bloempot erop. (Nels A)

GEZ 3: Rechts twee gedekte tafels overlangs- en links 6 gedekte tafels dwarsstaand. Links 6

bustes en rechts 6 schilderijen en deel van zevende. In de achtergrond open deur met drie dames op de trap. (Nels B)

Publ. Institution Royale, p. 16; Publ. Mesen graag gezien nr. 93.

KEUKEN (cuisine)

GKE 1: Gezicht op werktafel en kachel die tegen de schouw staat. Zonder mensen. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 94.

GKE 2: Gezicht op werktafel en kachel die los van de schouw staat. Twee vrouwen tussen de kachel en de schouw. Een vrouw voor het raam. Dampende ketel op de kachel. (Nels C)

Publ. Mesen graag gezien nr. 95.

KLASLOKALEN (classes)

GKL 1: Reeks klassen. In de eerste klas staat op het bord geschreven: "La vie n'est ni un chagrin, ni un plaisir, c'est un devoir à remplir". (Nels)

Publ. Mesen graag gezien nr. 86.

NAAIKLASSEN (salle de coupe, classe professionnelle, atelier de lingerie, salle de couture, atelier de confection)

GNK 1: Overwelfde naaiklas. Een meisje strijkt, 2 stikken, 2 modeltekenen en 1 past. Twee dames. (reeks D)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.260; Gidsenkring W-VI. jg 35, 1997, nr. 1 p. 20; Mesen graag gezien nr. 87.

GNK 2: Overwelfde naaiklas. 3 meisjes tekenen, 2 stikken, 2 maken een schilderij van het gesticht. Meerdere andere meisjes en 3 dames. (Nels A).

Publ. Mesen, kleine stad met grote geschiedenis, p.31; Iepers kwartier jg 12, 1976, nr. 2; Mesen graag gezien nr. 88.

GNK 3: Klas met plat plafond. 40 tot 50 meisjes broduren. De middenkolom met doek bekleed. (Nels B)

Publ. Institution royale, p. 8; Mesen graag gezien nr. 90.

GNK 4: Klas met plat plafond. Een 30-tal meisjes naaien op naaimachines, tekenen patronen, passen, strijken, enz. Is ander klaslokaal als GNK 3. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 89.

KOOKKLAS (classe ménagère)

GKO 1: Kookklas met 6 leerlingen en 1 dame. Links fornuis. Midden werktafel voor de keuken met meloen. Rechts strijktafel. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 91.

GKO 2: Kookklas met 7 leerlingen en 1 dame. Links fornuis. Midden werktafel voor de keuken met handpers. Rechts strijktafel. (Nels B)

Publ. Institution Royale p. 28.

SPEELZAAL

GSP 1: Speelzaal met een 60-tal jonge meisjes met ballen en hoela-hoepts. Vooraan zitten 3 meisjes met ballen. (Nels A)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p. 258; Mesen graag gezien nr. 96.

GSP 2: Speelzaal met een 25-tal jonge meisjes, spelende met poppen en poppewagentjes. (Nels B)

Publ. Institution Royale de Messines, p. 9; Mesen graag gezien nr. 97.

ONZE-LIEVE-VROUWKAPEL

GKA 1: Algemeen binnenzicht, gezien vanuit achterliggende kapel van de leerlingen. Leerlingen in de gang. (Nels A)

Publ. Mesen graag gezien nr. 61.

GKA 2: Altaar in groot plan. Bovenste en onderste deel van het altaar staan er niet op. (DC. Bailleul, Grignet 40; Max Denys)

Publ. Mesen graag gezien nr. 60.

GKA 3: Koor met altaar. Hekken in smeedijzer open. Altaar volledig zichtbaar. Kruisgewelf. (reeks A)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.238; Mesen graag gezien nr. 58.

GKA 4: Algemeen binnenzicht vanuit glazen deur van achterliggende kapel van de leerlingen. Smeedijzeren hekken dicht. (De Meester)

Publ. Mesen graag gezien nr. 59.

KLOOSTERGANG (Cloître)

GKG 1: Westelijk pand. Links vooraan doorgang. Rechts 4 ramen dan deur en 1 raam. In de achtergrond heiligenbeeld (O.-L.-Vrouw?) op hoge voet. Kaart rechtop. (reeks D)

Publ. Mesen graag gezien nr. 98.

GKG 2: Noordelijk pand. Links 3 staties van de kruisweg. Beelden van de eerste statie onherkenbaar. In de achtergrond een vierde statie. Rechts 4 ramen. Kaart plat. (reeks B)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.266.

GKG 3: Noordelijk pand. Idem GKG 2 maar beelden eerste statie goed herkenbaar. (Nels A)

GKG 4: Noordelijk pand. Links twee staties van de kruisweg. In de achtergrond een derde statie. Rechts 3 vensters. Kaart rechtop. (De Meester)

GKG 5: Idem als GKG 3. (Nels B)

Publ. Mesen graag gezien nr. 99.

SAINT-GERMAIN-EN-LAYE

GSG 1: Naaiklas met 2 meisjes aan naaimachine, 2 meisjes aan typmachine en meerdere meisjes aan het naaien. (Lapina, Paris)

Publ. Institution Royale de Messines, p. 26.

GSG 2: Buiten met groep met meisjes aan het spel. Dansende kleine meisjes met puntmuts en kleine

mutts. Kleine meisjes met pop. Grote meisjes met golfstokken en tennisraketten. Op de achtergrond Links bomen en rechts gebouw met glazen afdak. (Lapina Paris)

KERK

BUITENZICHT

Zie ook Gesticht - Sint-Jorishof

KKE 1: Noordzijde gezien vanaf de Korte Mooiestraat. Een 3-tal vrouwen en een kar op de hoek van het kerkhof en verder twee mannen. (Ghesquière-Aernout)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p. 208; Mesen graag gezien nr. 53.

KKE 2: Noordzijde gezien vanaf de hoek van, de Fr. Deleustraet. Zonder mensen. (DD-12; reeks E)

Publ. Mesen graag gezien nr. 55.

KKE 3: Noordzijde gezien vanaf de Ganzestraat met zicht op de volledige kerk, de Onze-Lieve-Vrouwkapel, de kapel van het Gesticht en deel van aanpalende gebouw. Rechts, deel van het hoekhuis van de Korte Mooiestraat. (Nels)

Publ. Comines XII, 1982, p.96; Mesen graag gezien nr. 52.

KKE 4: Noordzijde gezien vanaf de Korte Mooiestraat. Veel volk in de straat. Rechts huizen van de straat met ladder onder straatlantaarn. Man met muilezel. (DD-B28; SD 9)

Publ. Comines XII, 1982, p.95; Mesen kleine stad met grote geschiedenis, p. 30; Mesen graag gezien nr. 49.

KKE 5: Noordzijde gezien vanaf de Korte Mooiestraat. Op de voorgrond links, ingang van de Fr. Deleustraet met kar. Kerktoren in steigers. (De Meester)

Publ. Mesen graag gezien nr. 51.

KKE 6: Noordkant gezien vanaf hoek Fr. Deleustraet met Ganzestraat. Kerk en Onze-Lieve-Vrouwkapel zichtbaar. Gebouwen van het gesticht niet zichtbaar. Zicht binnen op het kerkhof. Geen was en geen mensen. Rechtstaande kaart. Geretoucheerde foto met grillige boord onderaan. (reeks C)

Publ. Comines XIII, 1983, p.192; Mesen graag gezien nr. 54.

KKE 7: Noordzijde van de kerk gezien vanaf hoek Korte Mooiestraat en Fr. Deleustraet met hoek van het hoekhuis. Hond op de hoek. (reeks M)

BINNENZICHT

KKI 1: Hoogaltaar. Op de voorgrond links lantaarn en rechts deel van preekstoel. Boven haak voor luster of bloemstuk. Vooraan stoelen. Rechtstaande kaart. (reeks C)

Publ. Comines XIII, 1983, p.291; Mesen kleine stad met grote geschiedenis, p.29.

KKI 2: Hoogaltaar gezien vanaf de vrouwenkant. Op de voorgrond links koorden van de klokken en klein deel van beeld. Vooraan stoelen. (Grignet 39; Max. Denys)

Publ. Mesen graag gezien nr. 57.

KKI 3: Hoogaltaar gezien vanaf de vrouwenkant. Op de voorgrond links koorden van de klokken en beeld van heilige met staand kind. Rechts deel van preekstoel en beeld van heilige met kind op arm. (Nels, reeks C)

Publ. Mesen graag gezien nr. 56.

KKI 4: Hoogaltaar. Op voorgrond links beeld van heilige met staand kind en rechts beeld van heilige met kind op arm. Rechts boven koepel van preekstoel. (De Meester)

KLOOSTER SINT-JOZEF

KSJ 1: Gezien vanaf de kerk. (reeks F)

Publ. Mesen kleine stad met grote geschiedenis, p.27; Mesen graag gezien nr. 50.

WIJKEN, MOLENS, HUIZEN BUITEN DE STAD

TE LANDE

LAN 1: Passerelle over de Douve, gezien vanaf Mesen. 2 jongens met fiets. Rechts Douvehof in de achtergrond.. (DD 10)

Publ. Mesen graag gezien nr. 111.

LAN 2: Passerelle over de Douve, gezien vanf Mesen. Jonge man met vruchten en mand. 4 Meisjes en 1 kleine jongen. (reeks A)

Publ. Comines XII, 1982, p.99; Mesen graag gezien nr. 112.

LAN 3: Douvehof nieuw gebouwd. (DD 11)

Publ. Mesen graag gezien nr. 113.

LAN 4: Huis Descamps van ver gezien. Enkele werkende mensen in de tuin. Uiterst links molen. (Bartier)

Publ. Comines XII, 1982, p.98; Mesen graag gezien nr. 102.

LAN 5: Huis Descamps van dichtbij gezien. Luiken met schuine strepen. Denys en tuinier naast broeibak. Meerdere mensen tegen de huisgevel. (DD 19)

Publ. Mesen graag gezien nr. 101.

LAN 6: Panoramisch gezicht op Mesen gezien vanaf het noord-oosten. Links de kerk en gebouwen van het gesticht. Rechts kasteel Victoor en huizen van de Slijpstraat. (Bartier)

Publ. Comines XII, 1982, p. 98; Mesen kleine stad op de heuvel, p.152; Mesen graag gezien nr. 100.

LAN 7: Houtzaak Vancrayelynghe - Waastensteenweg. Vooraan, boomstammen en 2 zagers. Meerdere andere werkende mensen en afgewerkte planken in de achtergrond. (Ghesquière)

Publ. Mesen graag gezien nr. 103.

LA HUTTE

HUT 1: De watertoren van d'Hutte. Op de voorgrond rechts water en 2 mannen. Uiterst links Denys. (DD-A1; DD-B25; SD, reeks XV)

Publ. Comines XIII, 1983, p.296; Publ. Mesen graag gezien nr. 117.

HUT 2: Kasteel. Zuidkant gezien vanaf de weg Mesen-Armentiers. Zwarte hoge toren vooraan links. Staande foto. (DD-A8; DD-B23, reeks E)

Publ. Mesen graag gezien nr. 114.

HUT 3: Kasteel. Noordkant. Zwarte hoge toren achteraan rechts. Hoge bomen voor het kasteel. Groep vrouwen in de zijstraat van de weg Mesen-Armentiers. Liggende foto. (reeks G)

Publ. Mesen graag gezien nr. 116.

HUT 4: Kasteel. Noordkant. Zwarte hoge toren achteraan rechts. Geen hoge bomen voor het kasteel. Liggende foto. (DD-A7; DD-B24)

Publ. Mesen graag gezien nr. 115.

HUT 5: Kasteel. Zuidkant gezien vanaf de weg Mesen-Armentiers. Zwarte hoge toren vooraan links. Rechts, wegkapel naast de muur met inrijpoort. (Ploegsteert-Bulteau)

GROTE GOD AAN DE DOUVE (Christ)

GRG 1: Dame links aan de voet van het kruis. Staande foto. (Nels-C)

GRG 2: 7 Vrouwen, 2 meisjes en 1 jongen (reeks A)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.110; Mesen graag gezien nr. 109.

GRG 3: Zonder mensen. In de achtergrond passerelle over de Douve. (DD9)

Publ. Comines XII, 1982, p.100; Mesen graag gezien nr. 110.

MOLENS

MOL 1: Molen van het gesticht gezien vanaf de Nieuwkerkestraat. Op de voorgrond man met 2 geiten. Achter hem Denys. Rechts molenhoeve. (DD 1)

Publ. Comines XIII, 1983, p.288; Mesen kleine stad met een grote geschiedenis, p.34; Publ. Mesen graag gezien nr. 105.

MOL 2: Molen van het gesticht gezien vanaf het Molenwegeltje. Op de achtergrond de Kemmelberg. (Bartier)

Publ. Stad Mesen, herinnering en geschiedenis, p. 153; Comines XIII, 1983, p. 288; Mesen graag gezien nr. 104.

MOL 3: Molen van het gesticht op zijn motte, zonder huis. Op de voorgrond baan. Geen mensen. Staande foto. (D.C. Bailleul; Grignet)

Publ. Mesen graag gezien nr. 106.

MOL 4: Blauwpoortmolen. Rechts deel van de woning. Staande foto. (Bartier)

Publ. Mesen kleine stad op de heuvel, p.152; Mesen graag gezien nr. 108.

MOL 5: Blauwpoortmolen op zijn motte. Rechts de volledige woning met gewassen ervoor. Liggende foto. (DD-B18)

Publ. Kalender V.V.V. Heuvelland 1984; Mesen graag gezien nr. 107.

MOL 6: Molen tussen Mesen en Wijtschate? Wagen met boer erop staand en paard ervoor gespannen. 4 mannen op de trap. 1 man op ladder en 1 man in de deuropening. Vooraan ingang tussen haag. (reeks L)

GELEGENHEIDSPRENTKAARTEN

INHULDIGING MONUMENT DELEU

VAR 1: Meisjes brengen hulde. (Antony)

Publ. Comines XII, 1982, p.88; Mesen graag gezien nr. 121.

VAR 2: Jongens brengen hulde. (Antony)

Publ. Mesen graag gezien nr. 120.

HALFVASTENSTOET

VAR 3: Zicht op de noord-oostkant van de markt. Wagens van de stoet en luchtballon. (reeks H)

Publ. Mesen graag gezien nr. 119.

VAR 4: Zicht op de zuid-oostkant van de markt. Wagens van de stoet. (reeks H)

Publ. Mesen graag gezien nr. 118.

REFERENTIES VAN DE PUBLICATIES:

Comines XII, 1982:

GHEKIERE, Albert. *Messines avant 1914 d'après des cartes postales anciennes*
in *Mémoires de la Société d'Histoire de Comines-Warneton et de la Région*, tome XII, 1982,
p. 87-100.

Comines XIII, 1983:

GHEKIERE, Albert. *Messines avant 1914 d'après des cartes postales anciennes*
in *Mémoires de la Société d'Histoire de Comines-Warneton et de la Région*, tome XIII, 1983,
p. 287-296.

Comines XXV, 1995:

BEUN, Johan. *Les cafés de Messines en 1907*
in *Mémoires de la société d'histoire de Comines-Warneton et de la région*, tome XXV, 1995,
p. 223-244.

Iepers Kwartier, jg.12, 1976, nr. 2:

BEUN, Johan. *Het Koninklijk Gesticht van Mesen 1776-1976.*
in *Iepers Kwartier*, 12de jaargang, nr. 2, oktober 1976

Institution Royale:

N. N. *L'Institution Royale de Messines près d'Ypres pour les filles d'officiers et de soldats belges morts ou devenus invalides au service de la patrie*, Bruxelles - Paris-Nancy, s.d. rond 1918.

Mesen graag gezien:

BEUN, Johan (red). *Mesen graag gezien – Messines d'antan*
Uitgave De Klaproos, Koksijde 2003.

Mesen kleine stad op de heuvel:

BEUN, Johan (red). *Mesen, kleine stad op de heuvel*
Uitgave Geschiedkundig Museum Mesen, 1995.

Stad Mesen, herinnering en geschiedenis:

CONSTANDT, Hugo (red). *Stad Mesen, Herinnering en Geschiedenis*
Uitgave Gemeentelijk Museum Mesen, 1982.